

NEMRAVNOSŤ NA HRANICIACH KANAÁNU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ:

4 Moj 25 a 31; 5 Moj 21,10-14; 1 Kor 10,1-14; Zj 2,14

ZÁKLADNÝ VERŠ

*Ani nesmilnime, ako niektorí z nich smilnili, a padlo ich za jediný deň dvadsaťtritisíc.
1 Kor 10,8*

Aj v tomto príbehu sa stretávame s myšlienkou, ktorá sa tiahne celou Štvrtou Mojžišovou knihou – Boží ľud, ktorý Boh vedie tak mocne a jasne, stále robí zlé rozhodnutia, stále prejavuje nedostatok viery, stále prepadá do očí bijúcej neposlušnosti. Od samého začiatku ich Boh chcel priviesť do zaslúbenej krajiny; ale oni svojimi nesprávnymi rozhodnutiami veľmi sťažovali splnenie Božieho zámeru.

Niet pochyb o tom, že tak, ako sa zámer Božej prozreteľnosti splnil vtedy, splní sa aj v budúcnosti. Ako Boh priviedol svoj starozmluvný ľud do zaslúbenej zeme, urobí to aj na konci času pre nás. O čo lepšie by bolo, keby sme s ním radšej spolupracovali, ako sa stavali proti jeho zámerom.

V tejto úlohe budeme hovoriť o jednom z najväčších zlyhaní viery v celých starozmluvných dejinách – o odpadnutí v Šittíme. Aj keď sa to stalo pred tisíckami rokov v úplne inej kultúre a za celkom odlišných okolností, existujú duchovné paralely, ktoré hlasno kričia a varujú Božiu cirkev, ktorá je tiež na hraniciach zaslúbenej zeme.

ZVODY

V 4 Moj 25,1 čítame: „Keď Izrael býval v Šittíme, ľud začal smilniť s Moábčankami.“ Jasné konštatovanie skutočnosti, nič viac.

Text hovorí, že „Izrael býval v Šittíme“. To znamená, že nikam neputovali. Odpočívali. Dali si pohov, pretože práve skončili rad úspešných výprav – porazili Kanaánčanov (4 Moj 21,1-3), Amorejčanov (v. 21-31) i ľud, ktorému vládol bášanský kráľ Óg. (v. 33-35) Teraz boli na hraniciach zaslúbenej zeme, len prejsť cez rieku Jordán.

Inými slovami, po mnohých chybách a porážkach sa udalosti konečne vyvíjali celkom sľubne. Nehrozilo im nijaké bezprostredné nebezpečenstvo od nepriateľských vojsk, ktoré porazili a rozohnali. A tak si mohli dovoliť „vypnúť“.

❓ Prečítaj si 4 Moj 25,1-3. Čo zapríčinilo takéto odpadnutie? Ako sa mohlo stať niečo také strašné?

Sex, jedlo, modloslužba – to všetko ich čakalo na brehoch Jordánu. Podľa toho, ako to čítame v týchto veršoch, najprv nadviazali sexuálne vzťahy so ženami, čo očividne prelomilo bariéry. Potom ich tieto ženy pozvali, aby obetovali ich pohanským bohom a nakoniec sa im klaňali a uctievali ich.

Z nášho pohľadu sotva vieme pochopiť, ako sa niečo také mohlo stať. Izraeliti predsa museli najlepšie vedieť, čo áno a čo nie! Najprv začali s týmito ľuďmi len opatrne nadväzovať kontakty, postupne sa však s nimi začali stále viac spolčovať. Pomaly, ale isto strácali zábrany – a skôr, ako si to uvedomili, boli chytení do pasce žiadostivosti a vášne. Keď už boli v pasci, zdalo sa im, že si môžu dovoliť všetko.

Ak si myslíme, že sme menej prístupní zvodom hriechu, klameme sami seba.

❓ Prečítaj si 1 Kor 10,1-14. Ako môžeme aplikovať ponaučenie z tohto príbehu na seba, nech sa nachádzame v akejkoľvek situácii? S akými pokušeniami sa stretávame my dnes? Aké zaslúbenie môžeme čerpať a prisvojiť si z týchto slov?

ZA SCÉNOU

? Prečítaj si Zj 2,14 a 4 Moj 31,16. Čo nám tieto verše prezrádzajú o situácii, v akej sa nachádzal Izrael v Šittíme? Prečo ľudia zhrešili?

Pretože sa im nepodarilo dosiahnuť úspech jedným spôsobom, nepriatelia vyskúšali iný – a ten zabral oveľa lepšie. Princíp by mal byť jasný: Kým konáme vo viere a v poslušnosti, mnohé dvere hriechu, zvodu a záhuby zostanú zatvorené. Keď však prestaneme robiť to, čo by sme mali, hrozí nám nebezpečenstvo. Preto je veľmi dôležité, aby sme sa snažili zostať na ceste poslušnosti.

„Na Bileámov návrh usporiadal moábsky kráľ veľkú slávnosť na počesť pohanských bohov a Bileám mal nenápadne zabezpečiť na nej aj účasť Izraelitov. Keďže príslušníci vyvoleného národa pokladali Bileáma za Božieho proroka, svoju úlohu mohol splniť pomerne ľahko. Na slávnosti sa zúčastnilo mnoho Izraelitov. Vstupom na zakázanú pôdu sa ocitli v satanových osidlach. Omámení hudbou a tancom, očarení krásou pohanských kňaziek celkom zabudli na svoju oddanosť Hospodinovi. Ich účasť na veselici a hodovaní, spojená s hojným pitím vína, im natoľko zatemnila zmysly a uvoľnila zábrany, že sa prestali ovládať a oddali sa bujarému hýreniu. Keď poškvrnili svoje svedomie bezbožnými činmi, dali sa naviesť na uctievanie modiel. Na pohanských oltároch prinášali obete a zúčastňovali sa na najzvrhlejších obradoch.

Onedlho sa tento jed ako smrteľný mor rozšíril v celom tábore Izraelitov. Tí, čo v boji zdatne porážali nepriateľov, teraz ako omámení a posadnutí podľahli nástrahám pohanských žien. Samopašnosť sa dopúšťali predovšetkým kmeňoví náčelníci a veliteľia. Previnilcov však bolo toľko, že sa dalo hovoriť o všeobecnom odpadnutí. Izrael sa spriahol s Baál-Peórom. (4 Moj 25,3) Keď sa Mojžiš o celej situácii dozvedel, nepriatelia medzitým stačili zlákať Izraelitov nielen na ohavnú modloslužbu na vrchu Peór, ale aj na zavádzanie pohanských obradov priamo do tábora.“ (PP 339; PP454.455)

? Z času na čas sa aj dnes stretávame s tým istým princípom. Boh robí pre svoj ľud tak veľa, dáva mu toľko zaslúbení... Oni – ako odpoveď – ničia sami seba. A čo ty? Čo ti Boh zaslúbil? Ako odpovedáš na tieto zaslúbenia?

HRIECH A TREST

To, že sa títo muži chytili do pasce, neospravedlňuje ich hriech. Keby boli predovšetkým poslúchali Hospodina, keby zachovávali jeho prikázania, keby robili to, čo vedeli, že je správne a neotvárali dvere svojho srdca pokušeniu, k tomuto strašnému odpadnutiu a utrpeniu nemuselo dôjsť. Na začiatku určite nechceli a ani netušili, že zájdu tak ďaleko. Veď šli len na hostinu – a to bolo všetko. Pretože ich pozval Bileám, prorok ich Boha, čo na tom mohlo byť zlé? Ako rýchlo sa nám však veci môžu vymknúť z rúk!

❓ Aké ďalšie príklady z Biblie môžeš uviesť, keď ľudia otvorili dvere hriechu, ktorý mal nakoniec také strašné následky, o akých sa im ani nesnívalo?

V celej Biblii vidíme, že sa stále znovu deje to isté. Od Evy v Edene až po Judáša v Jeruzaleme, tí, čo by to mali najlepšie vedieť, tí čo boli varovaní, tí, čo mali veľké svetlo, sa aj tak rozhodli ignorovať ho a – aj keď svoje konanie ospravedlňovali a zdôvodňovali – padli do hriechu, ktorý mal ničivé dôsledky. Kto z nás nemal v živote podobnú skúsenosť? Boh nás vyzýva, aby sme ho poslúchali; nie azda preto, že by bol despotickej tyran, ale preto, že svoje deti miluje a vie, čo je pre nás najlepšie.

❓ Prečítaj si 4 Moj 25,4.5. Prečo bola nutná taká rázna reakcia? Aké ponaučenie si z toho môžeme vziať pre seba? Pozri tiež verše 8 a 9.

Zamysli sa nad tým, aké bolestivé to muselo byť pre Izraelitov, keď museli zabíjať iných Izraelitov. Každé pokolenie zrejme nieslo zodpovednosť za vyhubenie tých spomedzi seba, ktorí mali účasť na odpadnutí. Niektorí možno museli usmrtiť členov vlastnej rodiny – a to za denného svetla, teda verejne! (doslova „na slnku“) Pre celý tábor to musela byť hrozná skúsenosť.

❓ Čo robíš s človekom, ktorý žije v tvojej blízkosti a zúčastňuje sa hriešnych praktík, ktoré môžu mať škodlivý vplyv na neho, teba a iných? Aká je tvoja zodpovednosť a povinnosť v takejto situácii? Ako môžeš zaujať jasný postoj, odsúdiť hriech a napriek tomu konať s láskou?

ZJAVNÝ HRIECH

Sotva si vieme predstaviť chaos, zmätok a bolesť, ktoré vtedy nastali medzi Izraelitmi. Tušíme bolesť, prinajmenšom z verša 6, ktorý hovorí, že „pri vchode do stanu stretávajú nariekali“. Príčinou ich náreku bolo určite odpadnutie, bolesť a ich mŕtvi príbuzní. Pretože v tábore ničila pohroma, možno nariekali nad sebou a svojimi rodinami, ako aj zo strachu, že aj oni možno prídu na rad. To, že boli pri stane stretávania, znamená, že úpelnivo prosili Hospodina, aby zastavil pustošenie.

? Prečítaj si 4 Moj 25,6-18. Ako rozumieš tomu, o čom sa tu píše?
Aké ponaučenie si z toho môžeš vziať?

Aj keď text to jasne nehovorí, mohlo to byť tak, že izraelský muž meno Zimri mal sexuálny styk s touto ženou vo chvíli, keď Pinchas vošiel do stanu a prebodol ich oboch kopijou. Aj keď sa nám to všetko môže zdať veľmi kruté, myslíme na okolnosti. Celý tábor narieka a modlí sa k Hospodinovi kvôli tomu, čo sa deje, a tento muž – drzo a provokatívne – privádza pred očami všetkých Midjánčanku do tábora, vedie ju do stanu a má s ňou sexuálny styk. A to všetko v čase, keď v tábore pustoší pohroma! Ešte horšie bolo to, že Zimri pochádzal z kniežatskej rodiny, a preto mal sám najlepšie vedieť, čo má robiť. Musel byť taký oklamáný a pohltený žiadostivosťou, že ani pohľad na nariekajúci zástup pred svätostánkom mu nezabránil v jeho čine.

V celej Biblii sa stretávame s príkladmi, ako hriech zatemňuje schopnosť myslieť a vedie ľudí k tomu, aby vykonali tie najnerozvážnejšie, najnerozumnejšie veci. Spomeňte si na Kaina, Dávida a Batšebu, Judáša, ktorý zradil Ježiša. Preto nie div, že nás Biblia stále znovu varuje pred týmito hriechom. To neznamená, že by nám Boh nemohol odpustiť náš hriech, ale že tento hriech nás môže tak zdeformovať, že sa dostaneme do stavu, keď ho prestaneme považovať za hriech.

? Praktizovanie hriechu človeka tak otupuje, že si prestáva uvedomovať, aký je v skutočnosti nebezpečný. Je to aj tvoja osobná skúsenosť? Čo môžeš urobiť, aby si do takejto smrteľnej pasce nepadol?

VYHUBENIE MIDJÁNČANOV

Po strašnej pohrome v Šittíme Hospodin skoncoval s tými, ktorí svojím zvodom spôsobili jeho ľudu toľko bolesti. Spravodlivosti malo byť učinené zadosť. Táto vetva Midjánčanov sa úplne oddala modloslužbe a zlu, ktoré s tým bolo spojené. Podobne ako Amorejčania, aj tento rod Midjánčanov „naplnil pohár svojej neprávosti“. (E. G. Whiteová v RaH 2. 5. 1893) Hospodin vyniesol rozsudok o ich záhube.

❓ Prečítaj si 4 Moj 31, správu o vyhladení Midjánčanov. Čo z tohto príbehu je pre nás dnes ťažké pochopiť?

Dnes sotva vieme pochopiť, že mali usmrtiť všetkých ľudí, dokonca aj deti. Musíme preto dôverovať tomu, čo nám Boh zjavil prostredníctvom Ježiša Krista a uznať, že sú veci, ktoré z nášho pohľadu nepochopíme, pretože nám to nebolo zjavené.

Niektorých ľudí znepokojujú najmä verše 13-18, a je to pochopiteľné. Mali by sme však pamätať na niekoľko vecí. Mnohé z týchto midjánskych žien patrili medzi tie, ktoré sa podieľali na zvode, dôsledkom ktorého bola smrť tisícok ľudí; žali len trest za svoje hriechy. Čo však Izraelci urobili s mladými dievčatami, ktoré sa ničoho nedopustili?

Zostali nažive. V izraelskom tábore boli chránené pred nebezpečenstvom. Izraelci budú s nimi dobre zaobchádzať, ako to vyžadoval izraelský zákon.

❓ Prečítaj si 5 Moj 21,10-14. Čo sa stalo so ženami, ktoré si Izraeliti vzali ako zajatkyne?

ODPORÚČANÉ ŠTÚDIUM

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítaj kapitolu Odpadnutie pri Jordáne. (PP 338-343; PP 453-461)

„Izraeliti zhrešili práve v čase, keď ich nikto neohrozoval a keď žili v pohodlí. Zabúdali na Hospodina, zanedbávali modlitbu a začali sa spoliehať na seba... Skôr ako človek zhreší zjavne, v jeho srdci prebieha zdĺhavý, pred ľuďmi skrytý proces prípravy na hriech. Človek nepadá zo stavu čistoty a zbožnosti do neresti, skazenosti a do zločinu náhle. Trvá to určitý čas, kým bytosť stvorená na Boží obraz zostúpi na úroveň zvieraťa, alebo sa stane stelesnením satanského ducha. Podobáme sa tomu, čo obdivujeme. Premietaním nečistých predstáv si myseľ zvyká na hriech; a hriech kedysi odporný, začne sa javiť ako príjemný.“ (PP 342.343; PP 459)

NÁMETY NA UVAŽOVANIE

- Jeden z najväčších darov, ktoré dal Boh človeku, je dar sexuality. Je to zároveň jeden z najviac zneužívaných darov, ktoré satan používa stále znovu a veľmi úspešne, aby chytil do pasce a zničil tých, ktorí milujú Boha a chcú mu slúžiť. Ako si navzájom môžeme pomôcť v tejto oblasti? Aké rozhodnutia môžeme urobiť v súvislosti s naším obliekaním, vyjadrovaním, sledovaním médií a celkovým správaním, aby sme odstránili pokušenia hriechu, ktorý medzi nami pôsobí toľko bolesti?
- Zamysli sa nad záhubou, ktorú tento hriech spôsobil v tábore, nad smútkom a bolesťou ľudu ako celku. Akú zodpovednosť máme ako cirkev voči hriechu, ktorý sa vyskytne medzi nami?
- Izraeliti nepadli do tohto hriechu zo dňa na deň. Bol to postupný proces. A čo my dnes ako cirkev? Vzdávame sa zábran ohľadom vecí, ktoré nás – hoci veľmi nenápadným spôsobom, ale predsa – otupujú, takže sa postupne ocitneme v satanovej pasci? Akú úlohu zohrávajú v tejto dôležitej oblasti zásady? Ako nás môžu zásady chrániť pred touto pomalou a istou cestou k zničeniu? A môžu vôbec? Ak nám môžu pomôcť, ako by sme ich mali používať?

ZHRNUTIE

Morálny pád Izraela na hraniciach Kanaánu môže slúžiť ako príklad jednej zo satanových metód, ktoré použije, aby spôsobil odpadnutie Božieho ľudu v tomto poslednom čase. „Bďte a modlite sa, aby ste nepadli do pokušenia. Duch je síce ochotný, ale telo slabé.“ (Mat 26,41)